

Syd Shelton: Ne poznajem niti jednog bogatog punkera

Objavljeno: 21.09.2012 | 10:00

U sklopu Treće međunarodne izložbe vizualnih umjetnosti "Tu smo 3" Muzeja suvremene umjetnosti Istre do nedjelje se u pulske galeriji Makina može vidjeti izložba "A riot of our own", kolekcija fotografija koju je Syd Shelton od 1976. do 1981. snimio na londonskim ulicama kada se poradao, formirao i eksplodirao punk, jedan od najznačajnijih i najutjecajnijih pravaca u modemoj glazbi koji je prerastao u društveni pokret.

Nakon što se vratio iz Australije gdje je, među ostalim, fotografirao štrajkove koji su se događali u tamošnjoj industriji, Shelton je u Engleskoj ne samo fotografirao punk pokret, nego je i aktivno sudjelovao u događajima koje je organizirala udruga Rock Against Racism - RAR (Rock protiv rasizma).

"Vratio sam se u Englesku 1976. gdje se događalo nešto slično onome što se danas događa u Grčkoj, Španjolskoj ili Italiji - ekonomska kriza značila je da je Međunarodni monetarni fond nametnuo nevjerojatne restrikcije Britaniji, kojoj je pozajmio novac, ali pod uvjetom da drastično sreže troškove.

Slično kao i sada, ta rezanja su bila neujednačena, uglavnom na štetu radničke klase, socijalnih službi, zdravstvene skrbi i svih ljudi koji su na dnu društveno-ekonomske piramide, ljudi koji su plaćali tu krizu.

Kao rezultat toga, a što se često događalo u povijesti, primjerice 1930-ih u Njemačkoj nakon kolapsa gospodarstva poslije Prvog svjetskog rata, stvorilo se plodno tlo za "kulturu okrivljavanja", da je tako nazovem, što se prilično razvilo krajem 1970-ih. Neonacisti i krajnja desnica su najčešće za sve probleme okrivljavali doseljenike, ali i Irce, homoseksualce, čak i žene.

Pogotovo bi Nacionalna fronta znala u nekim dijelovima Britanije i samog Londona osvojiti 20 posto glasova i postajala je ozbiljna prijetnja. Nisu to više bili samo tamo neki luđaci.

Istovremeno muzika se našla u "zemlji bezbojnosti", ako me shvaćate, bili su tu primjerice Eagles i "Hotel California" koji nisu imali nikakvu vezu sa svakodnevnim životima ljudi, sa životima mladih kojih su patili zbog gospodarske propasti. Ta muzika nije imala nikakvo značenje ni za koga, niti za afričke doseljenike koje bi policija bezumno pretukla svake godine na karnevalu u Notting Hillu, niti je imala ikakvo značenje za ljude koje bi policija redovito pretresala koristeći svoju zakonsku moć.

Jedan mali okidač koji je potaknuo nastanak udruge Rock Against Racism bio je nastup Erica Claptona koji je puno toga naučio iz crnačke glazbe, čak je i obradio "I shot the sheriff" Boba Marleyja.

Na koncertu u Birminghamu 1976. izjavio je nešto nečuveno: da bi sve strance trebalo poslati natrag, da je Enoch Powell (britanski desničarski političar, op. M. Ra.) u pravu, da bi Britanija trebala ostala bjelačka i sl. Kao reakciju na to, Red Saunders i još neki ljudi poslali su pismo New Musical Expressu koji se tada jako puno čitao te kazali da je to skandalozno, pa smo osnovali Rock Against Racism da bismo se suprotstavili tim idiotskim idejama. Mnogi su se uključili, recimo Tom Robinson, od samog početka, pa reggae bendovi Aswad, Misty in roots...

Kada ljudi pričaju o punku, ni ja tu nisam izuzetak, koriste riječ "eksplozija". Zato što se pojavio, eksplodirao i samim time nestao nakon što je ostavio duboke tragove u povijesti. No, Vi ste bili tamo, kako na to gledate?

Da, bila je to eksplozija. Uzbudjenje i energija su bili upravo fenomenalni. Sjećam se jednog nastupa Clasha koji nisam fotografirao, na koji sam otišao kao obožavatelj u londonskom Rainbowu. Sjećam se Joea Strummera koji je rekao: "Ajde da se riješimo svih ovih stolica" i svi su iščupali sve stolice da bi mogli plesati.

Bilo je to osnaženje, ljudi su se osjećali moćno, mladi ljudi su osjećali da imaju neku moć, mogli su reći: "Jebite se", i pokazati srednji prst autoritetu, nakratko. Mogli smo raditi stvari koje bi danas bile nemoguće jer je policija organiziranija, ima bolje informacije, na svakom su kutu nadzorne kamere pa bi sve te stvari koje smo svojevremeno organizirali sad bilo puno teže napraviti. Pogledajte što se dogodilo s Pussy Riot, ljudi se i dalje osjećaju ugroženi glazbom, slobodom, ljudima koji bi se željeli slobodno izraziti, koji bi išli u crkvu i pjevali svetogrдне pjesme..."

Mislite li ipak da su se punk bendovi obogatili nakon svega?

Ne poznajem nijednog bogatog punkera. Poznajem Micka Jonesa, znam kakav je danas i znam da nije bogat, a cijeli život je radio i dalje radi kao glazbenik, unatoč tome što je svirao u svim tim sastavima, od Clasha nadalje. Tom Robinson je DJ na radiju, nije ni on bogat, kao ni Jerry Dammers ili Feargal Sharkey. Jedan od načina na koji smo u Rock Against Racism zarađivali novac je bila prodaja bedževa, a prodali smo ih skoro pet milijuna, i to nam je bio glavni izvor prihoda.

Također smo insistirali da se bendove uvijek plati jer smo na njih gledali kao na radnike, tako

Evidencijski broj / Article ID: 13052833
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

da bi uvijek prvo njih podmirili. Nema sumnje da je Rock Against Racism bio iznimno uspješan jer su mu svi bendovi bili predani, iako je bilo sastava kojima je to bila tek prilika da dobiju gažu i nisu bili toliko posvećeni ideji naše organizacije. No, slušajte, recimo samo riječi pjesme "Oliver's army" Elvisa Costella koji je također surađivao s nama, to je sjajno. (Razgovarao Mladen RADIĆ; Snimio Manuel ANGELINI)